

GAZET'A TRANSILVANIEI.

Gazet'a esse de 2 ori: Mercuria si Sambet'a, F6icia una data pe septimana, — Pretiulu: pe 1 anu 10 fl. v. a. Pentru tieri esterne 15 fl. sun. pe unu anu s6u 45 doidlecri, or 3 galbini si 3 doidlecri mon. sunatoria. Se prenumera la postele c. r., si pe la DD. corespondenti. — Pentru serie ad. de 10 vorbe mari s6u mici inserate se ceru 8 cr. Tacs'a timbrala e 80 cr. de fiecare publicare. Fara depunerea acestui pretiu inainte nu se voru mai primi publicar

Nr. 70.

Brasiovu, 5. Septembrie 1862.

Anulu XXV.

MONARCHIA AUSTRIACA.

Rugamintea

celoru doi episcopi romanesci, a celui gr.-u. Joane Lemeni de Eadem, si a celui gr.-n.-u. Vas. Moga.

(Urmare din Nr. tr.)

3. Astufeliu romanii anca si dela purtarea deregatoriei satesci sunt scosi pe acolo, unde locuiescu si sasi, sau celu puçinu nu iau parte amesurata la numarul locuitorilor romani: de aici urm6za earasi multe nedreptatiri asupra locuitorilor romani, in catu adeca dregatori'a sateasca incurge la impartirea greutatilor publice, la savarsirea acelora si la judecarea mai multoru cause merunte, apoi fiindu ca fiecare satu are casa de bani mai mica sau mai mare, in catu elu o administrã pe aceea impartindu si alte fol6se, la t6te aceste dregatoriloru sasi li se deschide p6rta larga destulu spre aceea, cã pe locuitorii romani din folosulu publicu sei impartiasca mai puçinu, ear din poverile publice in mesura prisositor6 si in judecarea causelororu se radime interesulu sotiloru sasi; nedreptatirile astufeliu facute sunt cu atatu mai amara, cu catu este mai saracu si mai ticalosu acelu cetatianu, care e supusu la tiranismulu dregatoriei, pentru ca elu nici scie, nici are cui se se planga, din pricina ca dregatoriulu sasu crede sasului si pe acest'a nu'lu apasa.

4) Mai putemu atinge si atat'a, cumuca nati'a sas6sca pentru stapanirea sa din pamentulu craiescu pretinde pentru sine din dregatoriile tierii si din judecatori'a montanistica dela Zlatn'a $\frac{1}{4}$ si cate odata $\frac{1}{3}$, inse de romanii de acelasi dreptu nici odata nu pomenesce nimicu, macaruca egalitatea dreptului cea netagaduita produce asemenea pretensie. — Se ne inchipuimu c. c. staturi, cumuca fatiarnic'a replica a natiei sasesci la disele punturi va fi acest'a: „Romaniloru pentru aceea nu li se da parte la reprezentatie si la dregatoriile publice, pentru ca ei n'au 6meni destoinici si cultivati spre acest'a.“ Aceasta de ar si sta, ar insemnã numai atata, cã si candu unu omu ar sc6te la altulu ochii si apoi batendu'si de elu jocu, ar dovedi asupr'a lui cu aceea ca este orbu. Aceasta si in catu sta, este totu napastuire in privinti'a romaniloru, si anca napastuire causata prin sasi, despre care mai in diosu pe largu. Inse acest'a peste totu nu sta c. c. staturi, pentru ca si noi avem 6meni cultivati si amu avea cu multu mai numerosi, ba si cele d6ua natii ar avea; inse radacin'a reului este acolo, cumuca sasii pe acestia nu'i sufer6 nici macaru a practizã lenga dregatoriile loru. Amu putea sluji cu multe daturi, cumuca sasii pe tineri magiari sau romani in t6ta privinti'a destoinici nu numai nu iau priimitu lenga magistraturile loru de bunavoie, precumu s'aru putea acest'a pretinde dupa legi, lasandui a practisã, ci si in contr'a mai inaltelororu porunci iau hatit 9—10 ani, sau pana atat'a iau nacajit, in cat dupa ce, in urmarea unei alergaturi de mai multi ani, ar fi scos'o la cale prin vr'o craiesca porunca cã se fie priimiti, vedindu la intrare'si resbunat6rea intaritatiune asuprale, s'au lepadatu de dreptulu storsu parasindu'si mai bine pamentulu nasterii, de catu se pas6sca intre medularii cei maniatu ai unui magistratu pa-

triarchalu, stricandule nepotismulu. Daca totusi vreunu tineru dupa atatea prigoniri apuca pe o carare unde lui pentru viitoriu nici o nades6 nu'i zimbesce: care p6te fi s6rtea acestui prigonitu intre dregatorii peste totu sasi, atunci, candu posturile (dregatoriile) despotesce cu sc6t6rea tuturoru de alte religii si natii se impartiescu de catra grafulu sasescu si magistratulu prigonitoriu cã si unu feliu de mina numai la rudonii, cata petrecere, cata amaraciune e silitu a vedea si a suferi unulu cã acest'a? lasamu se judece c. c. staturi.

Asi6 este c. c. staturi, se afla inisi intre romanii de acolo si se afla intre tinerii magiari si secu, fiindu inse mactim'a politica a sasiloru intiel6pta si egoistice socotita, cã acestia se fie scosi dintre densii dela purtarea dregatoriiloru nu numai, ci si pe tinerii ecsaminati formalu la craiescã tabla din legile tierii si insestrati cu di loma legiuita, intarita pentru t6ta tier'a, daca sunt de alte natii in sinulu seu, nu'i sufer6 de advocati in contr'a mai multoru porunci curiale si guberniale, pana candu nu se supunu la unu ecsamenu nou inaintea judecatoriloru sasi; care este scopulu acestei apucaturi altulu, decatu cã firesce aflandule vreo scadere, se nu'i sufer6 intre sasi, incatu pe calea aceast'a multi tineri cultivati si in t6ta privinti'a destoinici fusera scosi singuru din acea vina, ca nu fusera sasi! Aceasta este vrednica de luarea aminte a tierii si multu cumpanit6re c. c. staturi, nu numai pentru romanii nostrii, ci si pentru celelalte d6ua nobile natii.

5) In pamentulu craiescu este asia numit'a casa de bani a aceloru siepte judetie si afara de aceast'a orasiere si satele isi au deosebi casele loru, care se aduna din veniturile comune. Pe t6te acestea nati'a sasa le privesce cã proprietati numai ei cuvenite, din aceste isi ajuta ea bun'a stare atatu materiala catu si spirituala, din acelea scolarii sasi cei cu purtare mai buna catre capetulu cursuriloru scolastice pe doi ani priimescu ajutoriu cate d6ua sute fiorini argintu, ear din tinerimea romana nici odata nu priimesce nimeni nici macaru unu dinariu; din acestea isi zidescu ei in midiulocu orasielor si alu satelor besericile loru cele stralucite si incungiurate cu zidu, precumu si lacasie popesci si cantoresci coperite cu t6gle si inzestrate cu t6te indemanarile, iar connationalilor nostrii in locu de aceasta in capulu orasiului sau alu satului undeva la o parte abia le incapu nisce beserici mici de gradele si case parochiale coperite cu paie, ba de multe ori nici atat'a.

Deci nati'a sas6sca sciindu, cumuca nu este altu midilocu mai puternicu de a surpa vreo partida de catu pauperismul (saraci'a), ea pe romani ii departa dela dregatorii si pe acele le imparte la ai sei, pe ai sei ii platesce din case nu numai, ci anca si pe invatiacei mai buni, si asia redica familii stralucite, ear pe bietulu romanu ilu sc6te cu totulu din fol6sele comune nu numai, ci si de midiul6cele buneii vietuiri materiale ilu lipsesce cu totulu, pentru ca scie, ca daca i se va luã din mana modulu de asi castigã panea, atunci geniulu, sufletulu nascutu spre lucruri mari, simtiulu nobilu ad6rme, apune cã somnulu si se sugruma, daca trupulu nu'si are a sa chrana; si asia

6. Pe fii natiei n6stre in contr'a mai multoru po-

runci curiale nui priimescu la invatiarea si deprinderea mestesugurilor in cehurile lor cele facatoare de monopoluri, fara a le mai cauta alta scadere, de catu ca nu suntu sasi, ba de au si priimitu pe vreunii din sminteala, aflandu ca suntu romani, ii scósera. Aoeasta amu puteao adevveri cu mai multe daturi, in sa si o. c. Staturl bine sciu, cumca pe mai multi tineri magiari si secui in contra mai inalteloru porunci iau reu-tratatu. Intracea cumu sa nu practice sasiu monopolu pe pamentulu craiescu atunci, candu chiaru si in Clusiu facu monopolu din mestesiugurile cele mai cautate.

7) In mai multe locuri mai vertosu la nou casatoritii sasi mai seraci li se taie o catatime de agru din pamentulu comunu, iar la nou casatoritii romani, ici colo, macarca dupa recunoscuta egalitate de drepturi o potu pretinde si ei.

8) Din locurile comune, din padureritu, carciumeritu si din alte foloase romanii parte mare suntu scosi, precum adevereaze susu citatele prea inalte porunci, in contra carora la mai multe locuri pana in diua de adî se lucreaza. Pe la unele parti romanii subt acelu steametu sunt scosi din dreptulu carciumaritului si alu paduritului, ca la bietele si casutie nu si au urloaiele scoase.

In sfarsitu venimu la acele puncturi care privescu mai de aprópe si mai simtitivu la dregatoria nóstra archipastoreasca, adeca.

9) Cumca cei de legea greco-unita si neunita dieciuiala nu o dau popii lor insusi, ci la popii de legea Augustana, macarca privilegiulu craiului Andreiu suna asia: „Sacerdotes sibi eligant et decimas eisdem persolvant,“ eara sf. scriptura poruncesce: „Nemo corporalia exigat ab illis, quibus spiritualia non administrat.“ Sfantulu Stefanu, craiulu c. 2. Cap. 52, Si cui Deus, dederit 10, decimam det Deo, i. d. Sacerdoti sui ritus, precumu aceasta se vede, din decretulu alu II-lea alu lui Vladislau artic. 45, unde dice: Et quia ipsae decimae in patrimonium Christi dedicatae a Christi fidelibus et non aliis Schismaticis hominibus exigi solent: et ob hoc ordinatum, et conclusum, quod a modo de caetero ab ipsis Rascianis, Ruthenis, Valachis et aliis Schismaticis in quibuscunque terris Christ. residentibus nullae penitus decimae exigantur.“

Vestitele puncturi Mikesiane reguléza: „cá dieciuiala sa o platésca fie-care la pop'a seu.“ Au egalitatea de dreptu nu striga cu glasu mare, cá romanulu se ia parte de o potriua cu sasulu din tóte folósele pamentului craiescu? si apoi au nu resuna glasulu desteptatoriu si sfantu alu lui Dumnedieu, a naturei si a ómenimei: „Cá omulu slobodu se nu domnésca peste omu slobodu si se nu apese pe semenulu seu, investutu cu dreptu de o potriua, nici selu desbrace din drepturile lui.“ (Va urma.)

TRANSILVANIA.

Brasiovu, 16. Sept. c. n. Dupa o seceta mai indelungata in dílele trecute avuramu si vreo trei ploii manóse, pentru care agricultorii sunt datori a multiami cerului.

De si in acestu ténutu alu Barciei cultivarea viiloru nu e cunoscuta nicidecumu, totusi o parte insemnatóre a locuitoriloru se interesésa multu de culesulu viiloru care tocma se apropie. In acestu ténutu adica se petrece vinu cu atatu mai multu cu catu nu se cultiva nicidecumu. La cateva clase ale locuitoriloru le place traiulu bunu; prin urmare speculanti de vinuri, proprietarii séu arendatorii de ospetarii ingrijia pana acumu a trage mustu si vinu in catatimi mari atatu din laintrulu Ardealului catu si din vecin'a tíera si anume din ténutulu Ploiesciloru, unde unii brasioveni au si viile proprii. Atat'a numai, ca in anii din urma pe lenga cumplitele accise ale statului, si indoitele tacse destinate pentru imultirea venitului cetatii apasa fórte greu asupra speculei cu vinatia, eara publiculu este indirepte silitu a cumpara si a bé totu felulu de vinuri botesate cate doua si de trei ori, altele mucedu si earasi altele otietóse, in catu se te tiena doi si se ti tórne unulu, unele si falsificate cu zacharum plumbi, in tre aceste cele mai multe ingrecate cu fumu de puciósa, prin urmare fórte gretióse si casionatóre de dorerea capului. —

— Scirea ce s'a latítu pe aici dupa unu telegramu, cumca in. gubernu imperatescu aru fi aplacidatu din venitulu statului pentru ténuturile pamentului regescu preste 200 de mii fiorini spre a se platí amplotiati publici, carii dela Maiu 1861 incóce si tragea lefile din venitulu orasieloru, a produsu óresicare miscare confusa in mintile ómeniloru. Unii se bucurá fórte pentru acésta scire, cu atatu mai vertosu, ca dreapta striga la ceru, cá din darea totala a Ardealului ce trece preste 11¹/₂ milióne pe anu, se se platésca si amplotiati de ténuturi, remanendu cá numai cei strinsu comunali se fia

platiti din lad'a comunei, care si asié este stórsa preste mesura, prin urmare totu acei ómeni spera, ca dupace de es. pentru districtulu Brasiovului ajutoriulu de la statu s'ar veni vreo 60 m. fiorini, cu atata s'ar potea scadá tacsele comunele. Altii din contra dicu: Stati pe locu, luative sam'a, ca déca statulu va platí se amplotiati, va ingriji ca se i denumésca Suveranulu, prin urmare dreptulu de alegere va cadé.

Noua ne place a crede, ca acestea idei confuze in cateva dile se voru lamuri.

Brasiovu, 16. Sept. Esc. Sa D. generalu comandantu L. M. C. conte de Montenuovo se afla in midiuloculu nostru.

(Urmarea nenorociloru de focu s. a.) In satulu secuescu Arkos lenga S.-Szt.-György, famosu de tetiunari cá si Háromszékulu intregu, precumu recunósce si Korunk, eara se mai intemplara doua focuri, inse mai mici. —

Eata, ca tetiunari'a nu alege dupa nationalitati.

Se se puna pretiu pe capulu tetiunariiloru. Se se faca totuodata si comunele responsabile in solidum pentru orice ómeni rei aru petrece in midiuloculu lor. Acestea midiulóce strabatatóre au folositu in alte tieri de minune. Preste acest'a amblarea cu pip'a si cu cigar'a pintre coperisie de paie si pintre nutretie se fia pedepsita cu temnitia si cu glóba in bani.

Celu care se asigura numai cu scopu de asi da focu siesi spre a castiga bani multi, se fia pedepsitu cu robia grea dela 10 pana la 20 ani.

In satulu Musna (scaunulu Mediasului) cu locuitori amestecati la 1. Aug. arsera cladirile cu tóta strinsura din acestu anu la 18 familii. — In orasielulu sasescu Bertanu (Birthalm) in 3. Sept. se nenorocira totu prin focu 27 familii. Aici se scie celu puçinu, ca foculu s'a escatu din jucari'a ce sia facutu unu blastamatu de copilu cu lemnusie de aprinsu (asie numite catranitie séu apringióre). In Schönbirken arsera trei case.

Pe lenga acestea trei sciri din urma, pe care le scótemu dupa „Korunk“, mai coprinde acelasiu jurnalulu anca si alt'a despre reint'a satanica a unei fetitue de secuuiu din Murasiu Osiorheiu, in vresta numai de noua ani. Acea scorpia mica avédu mania pe soçi'a unui vecinu, carea se certase cu numasa, o batuse odata si pe ea, se duoe pe ascunsu si pune carbuni in fonulu vecinu seu. Ómenii avura norocu de stinsera foculu si prevenira stricatiunea, eara copil'a fu prinsa si dusa la politia, unde dícu ca marturisi totu; ci abia o dimisera acasa sub privegherea unui politianu, candu spurcat'a earasi se furisá din casa spre a pune focu din nou in gradulu si fenulu vecinului. Acumu „Korunk“ intréba, ca ce se faca cu acea furia mica. Se o inchida in cas'a de lucratoria (öffentliches Arbeitshaus), in care prin alte tieri tieniu pe tóte persónele inca nematore pentru temnitia si le dau barbatesce de lucru. Ei, dara la noi asemenea case lipsescu cu totulu.

In satulu sasescu Darocz au arsu inca pe la 4 Aug. 45 locuintie omenesci cu tóta strinsur'a din estimpu.

In Jánosfalva (satulu secuescu in Sc. Odorheului) au arsu asemenea 5 case. Tocma ne sosese cumca in satulu Fofeldea (scaunulu Nocrichu) inea s'au pagubitu mai multi insi prin focu.

Amu mai potea enumera cateva esemple de asemenea nenorociri casionate prin focu seu pusu din reintia diabolica séu escatu prin negrija; in sa ni s'a uritu si noua de atatea sciri triste. Scopulu nostru cu inregistrarea mai dintr'odata acelu mai multe esemple de incendii este in treitu: A destepta compatimirea si a indupleca pe compatrioti la intinderea de ajutoriu pentru cei nenorociti; a trage luareaminte a locuitoriloru cá se fia multu mai ingrijitori amblandu cu lumina si cu foculu, se pedepsésca pe copii candu ii, vedu amblandu cu catranitie si cu atatu mai virtosu candu urdurosii ambla si cu tígara, intru asemenea si pe sierbitori; — eara alu treilea a demustra D-lui D . . . din Kolosv. Közlöny Nr. 129 ca se afla in cea mai urita si periculósa ratacire, déca elu crede ca nenorocirile de focu sunt astadi in patri'a nóstra productulu unei propagande secrete, alu carii scopu ar fi a nimici elementulu magiaru si mosiile fiscale*). Vedi ce insemna a fi prepuitoru (suspiciosus) dela natura; vedi la ce

*) Különösen a gyuitagatás annyira rendszeresen üzetik, 's annyira csak a magyar birtokosok és illetőleg a kincstár ellen van intézve, hogy az ember, bár mennyire nem örömezt gyanusit, mégis kénytelen azon meggyőződésre jöni, hogy ez egy titkos propaganda műve, mely a' megyei birtokoságot vég elosüggedesbe akarja vinni s. a. t. s. a. t.

aduce pe omu prejudețiu (Vorurtheil, balitélet) suptu cu tîeti'a mamesei, care apoi ilu tiene lantiuitu, incatusietu si asierbitu pe tóta viétia. Provocamu pe Dn. D . . . , cá se clasifice comunele si familieele stricate prin focu in cursulu luniloru Augustu si Septembre dupa nationalitati si se ved'a unde póte fi ascunsa propagand'a stirpitóre de magiari, unde si cea stirpitóre de sasi si de romani.

Domniloru, domniloru, reulu releloru sta ascunsu cu totulu airea eara nu acolo unde 'lu cautati D-vóstra. Intraceea vedi Domnule D . . . , articulu de fondu alu lui „Pesti Napló“ din 10 Sept., cumu si altulu de mai nainte in Magyar Ország, scrise cu multe amaratiune sufletésca in contra factoriloru de rele, apoi incredintiative odata „ca déca totu exista vreo propaganda négra satanica, nimicitóre de averi, apoi resiedinti'a si toti agentii ei se afla in Ungari'a, de unde se ramurescu si in Ardealu.

In caus'a limbéi.

Ne sosira din mai multe locuri, din sasime si din comitate plangeri si resonari desperate, ca comuneloru nu li se mai respectéza neci decatu limb'a. Bine ve facu, déca totu amanarati cu dechiararea protocolara si déca nu ve sciti tiené de cele otarite fora amanare.

Avemu scrisórea de mana a Mai. Sale din 21. Dec. 1860, care ne concede limb'a in comune si petitiuni; — avemu si decretulu de curte catra guberniulu r. transilvanu cu Nr. 1634 1862 din Maiu, pe lenga dreptulu de egalitate respicatu in diplom'a imperatésca, si déca totu ne mai plangemu de asuprire cu limb'a, se ne imputamu ticalosiei nóstre, ca-ce cei ce se sculara mai de deminétia au camu scapatu de acésta dificultate. Se mai publicamu si decretulu de curte susu atinsu, si cine nu se sci tiené de lege, va deveni extra legem. Decretulu suna asia:

„Fienduca amu esperiatu, ca r. guberniu la estradarea „resolutiuniloru sale in ceea ce privesce la folosirea limbéi nu „se tiene de prenal'ta scrisóre de mana a Mai. Sale c. r. a „postol. emanata in 21, Decembre 1860 si alaturata aici in „copia, ale carei determinatiuni sunt obligatórie si pentru r. „guberniu; Asia se improspetéza guberniului r. prin acésta, „cá in privinti'a folosirei oficiale a celoru trei limbe usate in „tiér'a, atatu la darea afara de resolutiuni la persóne singura- „tice, catu si candu va corespunde cu deregatoriile si „corporatiunile morali, se 'si tiena de strinsa datoria a „se tiené de determinatiunile acestei preanalte scrisori de „mana.“ —

Fratii nostri din Ungari'a au reesitu de si au midiulocitu o mesura in caus'a limbéi si mai lemurita: cá ad. maioritatea comuneloru se 'si decida limb'a oficiósa cumu seimu din Nr. 67, si noi neci observarea porunciloru preanalte nu ni o scimu estorce pe calea legéi faptice? care fora pedépsa nu se póte calca, déca mai sta respectulu cuvinitu intre Domnitoriu si supusu? Acésta cá respunsu dela Red. la cei ticalosi, neblesnici.

D. A. Severu, scimu prea bine, ca s'a folositu de dreptulu concesu prin manualele preanalte de susu, pentruca a deunadi priimindu cetatóre magiara, si neprimanduo alt'a germana, numai romana nu, elu a lucratu legalminte, déca a pretinsu citatória in limb'a sa si nu credemu, ca dór' pentru acésta pretensiune legale se fi avutu a suferi ceva, pentruca atunci amu fi condamnati a nu mai sci, ce legi avemu de observatu.

D. A. Severu se afla ér pe picioru liberu si curatu, cá aurulu si déca a suferitu prinsórea pentru ca a pretinsu a i se respecta limb'a, atunci elu e celu mai bunu romanu si celu mai credintiosu supusu imperatului si legiuiteloru lui organe. — Sic itur ad astra.

ITALIA Cabinetulu lui Ratazzi se afla in mare ura si dusmania cu patriotii lui Garibaldi, pentru prinderea leului Italiei, incatu DDnii ministri turinezi nu prea cutéza a esi la largulu de frica; si la demustratiuni, ce si totu mai redica capulu prin cetati, se „peara Ratazzi“ nu remane uitatu nica-iure. Ratazzi sta reu si cu aceea, ca a sleitu financi'a, si acumu vrea se propuna in parlamentu unu imprumutu de vr'o 500 milióne contrasu in Parisu. — Angli'a inca face presiune, cá se cada ministeriulu lui Ratazzi, care e instrumentulu lui Napoleon si se fia inlocuitu de Ricasoli, care e pentru Rom'a si Veneti'a si e mai nedependentu. Conchiamarea parlamentului e pentru Ratazzi unu ce, ce nu pucinu ilu preinfióra, pentruca multi din deputati s'au vetamatu, arestatu si tractatu reu

din cauza, ca si au aratatu simpati'a contra pornirii lui Garibaldi, si asia elu amana readunarea parlamentului cine soi pana candu, prin urmare caus'a lui Garibaldi va mai remané cá o rana periculósa inca neatinsa, póte ca pana candu Napoleon va fi tramisu destula militia la Roma si Sabaudia, unde se totu mai strecóra cate unu regimentu, cá se póta ajuta pe Ratazzi, candu dupa infundata liniste de acum ar prorumpe o resturnatura de statu, de care le e frica regesciloru. — Garibaldi se afla totu in Spezzia fora a fi tocma in periculu de viétia, e inse internatu ineatu nici cei mai de aprópe ai lui nu lu potu cerceta. Palavicini colonelulu, care prinse pe Garibaldi, cu tóte ca fú decoratu si naintatu la gradu de generalu, totusi va parasi Itali'a, ca si teme viéti'a si de umbra, atatu e de panditu si amenintiatu. — Prin tota Itali'a se prindu acumucandu garibaldiani, candi burbonisti din partea trupeloru regesci, care se afla la 80,000 numai in partea neapolitana. — Reactiunea in Europ'a 'si gratuléza, ca a scapatu de sabi'a lui Damocle, de Garibaldi, care se aflá intrupatu in tóte popórele apasate ale Europei si se priviea cá unu mesi'a alu libertatiei loru si alu scaparei de juguri invecchite. Reactionarii deci incepu asi inaltia cerbicea petuntindenea, dicundu ca cu caderea lui Garibaldi, a Muntenegrului, care a primitu conditiunile de pace, si cu impacarea deocamdata a Serbiei, care era ultimulu radimu alu popóraloru slavice spre asi incepe misiunea liberarii fratiloru de suptu Turci'a, a secatu acum isvurulu undeloru nationale, ce se reversá preste incordarile loru de asi mai susutiené in putere catusile invecchite; cabinetele cu Napoleon cu totu inca se bucura, ca acum despotismulu si absolutismulu loru nu va mai avé pedeca atatu de periculósa in curagi'a si resemnatiunea popóraloru, dupa ce cadíu idolulu loru, care se adora si de copii pe strade. Cu prinderea lui Garibaldi deci s'a prinsu pasaruic'a cea galbina 'n ciocu a libertatei europene in colivia si a remasu ear' de jucarea reactiunei. Liberalii inse dicu, ca cu vendiatori'a acésta au mai invetiatu poporulu a nu mai crede barbatiloru celoru cu 2 fecie, care se punu in fruntea actiunei cu elu, candu sufla cate unu ventu rece, cá apoi sei póta trada mai tardiu erasi reactiunii, si astépta dupa timpu o resturnatura a la 1848. — Se vedemu, ce mai dice si

Im. Napoleon despre Itali'a.

Vorb'a lui Napoleon catra solulu sardinezu Cavaleru de Nigra, candu ei reportá despre compunerea rescólei garibaldiane varsa o lumina preste intentiunile lui Napoleon facia cu caus'a Italiei si a viitoriului ei si cu politic'a sa pentru viitoriu, ea suna camu asia:

Fórte me bucuru de fericit'a finire a istoriei acesteia neplacute si nu potu denega recunóscerea si admirarea mea pentru energi'a si curagi'a, care a desvoltat'o gubernulu (lui V. Em.) cu oasiunea acésta. Fa cunoscutu gubernulu Dtale, ca lu felicitezu din anima pentru castigatete rezultate si sciú sei pretiuescu portarea lui. Fructele cele bune de aici in scurtu se voru culege, pentruca Europ'a are acumu dovada, cumca Victoru Em. vrea cu tóta seriozitate a o rumpe cu revolutiunea. Multu, ba fórte multu s'a facutu, dar' inca multu, fórte multu mai e de facutu. Gubernulu regelui scie prea bine, ca patimile revolutiunarie in Itali'a sunt fórte iritate; — a le nadusi pe acestea, a restabili pacea si respectulu de legi, a se organisa, acestea probleme le are elu de deslegatu. Eu am datu Italiei fora indoiéla destule dovodi despre simpati'a mea, incatu credu ca am totu dreptulu ai da svaduri binevoitórie. Credetimi, lasati se odihnésca acumu deocamdata tóte cugețele despre nóue acuisitiuni (a Romii si Venetiei), organisative, imputeritive, molcomiti animele cele inflacarate. E mai mare arta a conserva cele castigate si a le pone in ordine, decatu a castiga ceva nou. Eu precepu dorinti'a cea profunda a italianiloru pentru Rom'a, totusi numai atunci póte fi verb'a despre acésta, candu voru fi pe deplinu ordinate negotiele interne ale imperiului, — nu prin partit'a actiunei, ad. prin revolutiune, ci prin putere din laintru póte conta Itali'a lá o nóua increscere. Voi veti capeta Rom'a, asia voi o veti avé, inse mai nainte de acea dati dovada Europei, cumca veti fi si in stare apoi a o conserva.“

Déca acestea cuvinte sunt dise din sinceritatea animei, apoi numai de una se póte cititoriulu mira, cum se póte, cá acum Napoleon se condamme principiulu revolutiunei, pe carelu preferá, pana acumu cu atata emfase facia cu aperarea principiului nationalu si si alu neintreventiunei. — Acumu incepu planele si svadurile la Biaritiu, unde se afla conchiamati, Lavalete sol. dela Roma, Gramont, Benedetti din Taurinu, Mustir din Viena si Meternich sol. austr. din Parisu. Ce va mai planui Napoleon, viitoriulu va descoperi, ca elu e o enigma. —

Catalogul espusetiunii romanescu.

(Urmare din suplimentul Gazetei Nru 68.)

Comitatul Doboca.

GHERLA. Ana Napoienu nasc. Rednicu, soția ceremoniarului episcopescu 1 icóna cusuta (dar.) Amalia Orbonasiu 1 perina (ned.) Carolina Buteanu nasc. Orbonasiu 1 corfitia cu felurite pome de ceara (ned.)

DESIU. Dna Manu 2 camasi si 1 catrintia (dar.)

SANTU MARTINU de CAMPIA. Gregoriu Elechesiu v.-protopopu. Diugetate plat'a sa protopopésca pe viétia (Vivat!*)

SANTU PETRU. Irina Domsia 1 icóna cu margele (dar). Fiica Teodora Goga 1 pumnariu de maneca (dar).

Comitatul Clusului.

MOLOSIGU. Veronica A. Popu, n. Baritiu preotésa, desagi de lana inverg. si 1 stergariu (dar).

MORLACA. Fransisca A. Popu n. Alpini, protopopésca, 1 camasia de femei (dar).

Comitatul Turda.

TURDA. Ida Ratiu 1 cutia de toaleta (dar). Victoria Ratiu 1 icóna cusuta (dar).

REGINULU SASESCU. Maria Mich. Crisanu, fiica protopopului, 1 perina de canapea, cusuta in metasa (dar). Carolina Orbonasiu n. Marinovicu, 1 scaunu campestru, lucratu in lana (dar). Maria Marinovicu Dominisóra, 1 perina de canapea (nedaruit). Alecsiu Cornea, puscariu, 1 pistolu (dar). Mih. Marcusiu, croitoriu, 1 peptariu de panura albu (dar). Joane T. Gora si Josifu Gabrisiu, pelari cate o pele de capra domestica, lucrata bine (dar). Josifu Biantiu, lacatariu, 1 caseta de otielu (dar). Ana Olteanu, 1 perina cusuta din margele (ned).

TEACA. Gregoriu Vitézu 1 modelu pentru cosnitia de stupi facute din scanduri (dar).

POS MOSIU. Prin D. G. Vitézu cu staruint'a parint. Teod. Moldvai dela on. femei ale comunei Posmosiu, 20 felurite stergare, catrintie s. a. (dar).

URISEU. Simionu Crainicu proprietariu, 1 pele de ursu (dar).

SANTU. Maria Muresianu, 1 pieptariu tiesutu (dar).

FILEA. Elena A. Baritiu, preotésa 2 catrintie (dar). Justina Al. Baritiu fic'a, 1 borcanu cusutu si 1 etager (dar). Ana Corpade 1 camasia (dar).

CAPUSIU de CAMPIA. Maria Socenu, 1 ié femeiesca (dar).

OCNITIA. Preotés'a 1 camasia (dar).

MESTERHAZA. Judita lui Grigorie 1 brau (dar). Maria Borosiu 1 baiéra de incinsu (dar). Joana Florea 1 catrintia (ned). Joane Urzica 1 camasia barbatésca si o camasia femeiesca (ned.) Ileana Cadaru 1 stergariu (dar).

IDICELU. Protopopés'a Rachila Josifu Brancovanu 2 servete (dar). Nastasia Morocanu 1 stergariu (dar). Susana Svagu 1 stergariu (dar). Mihailu Covrigu manusi de lana (dar). Teod. Sageu, Maria Popu, Paraschiva Covrigu, Rachila Covrigu, fiacare cate 1 catrintia lucrata in forma antica (dar). Susana Covrigu, Veronica Olteanu, Vasilie Covrigu, cate o camasia din pensa de casa si cusuta bine (dar). Paraschiva Puiu 1 stergariu (dar). Reveca Covrigu 1 fundu de perina si 1 stergariu (dar). Maria Covrigu, Zamfira Popu, Joana Moldovanu, Catarina Svagu, Joana Olteanu, fiacare cate 1 stergariu (dar).

DEDA. Juliana Tincu, 1 curea de pusca (dar). Maria Popescu 1 catrintia (dar).

ZABENITIA. Irina Turia 11 coti de pensa (dar).

Scaunul Muresiu-Osiorheiu.

M.-OSIORHEIU. Mihailu Sibianu, Joane Moldovanu, Joane Ciatu, pelari, 9 pei de tabacari (dar). Elena Filippu 1 portufoleiu de masa (dar). Maria Popu 1 corfa de parete (dar). Letitia Manu 1 perina de orologiu (dar). Catarina Filippu 1 chipu cusutu (dar). Joane (Aldea), masariu, 2 servane de nucu*) si 2 rame de icóna. Susana Aldea, domnisóra, 1 corfa de parete cu flori (val. 10 fl.) (dar). Ana Bardosi n. Fogarasi, proprietaria, 1 parina de cusutu (dar). Parteniu Trombitasiu, protopopu, 1 carbune petrificatu (dar).

MADARASIU de CAMPIA. Prin Joane Munteanu, parochu, 34 bucati pensaturi (dar).

DROMBARIU. Reveca Teod. Cosma, 2 fetie de perina (daruite).

SACALU de CAMPIA. Ana Crisanu n. Turcu, protopopésca, 2 covóra de lana (dar).

MURESIU SANT ANA. Carolina Alesandrescu n. Cherechesiu, 1 icóna frumoasa, cusuta cu margele (dar).

MALOMFALVA. Josifu Vladutiu 1 stergariu (dar). 1 butelia de vinu din dealulu de diosu din a. 1861, prea bunu (dar).

Scaunul Odorheiu secuiescu.

Veronica Baritiu n. Lucaciufi, soçi'a lui Octavie Baritiu, profesor gimnasialu, 1 corfitia de cuisóre (dar.) si 1 parchia papuci de casa (ned).

Scaunul Orastia.

Georgie Domsia, jude reg. alu scaunului Orastiei, carele a cumparatu obiectulu cu 40 fl. v. a. — spre a'lu darui museului din Blasiu, 1 figura din pétra, ce representá pe Joie candu duce pe Europa, — lucrata de Jacobu Grosea din Boitia, sateanu, maiestru naturalu (dar.) Emilia et Leontina Nicolae Popovicu Dsióre, 1 corfitia de pomaria de ceara (val. 12 fl.) (dar). Dimitrie Sibianu, pelariu, 1 pele de capra (cordovanu) (dar). Sofia Tatarti, 1 flóre de perina (dar). Ana Visarescu 1 covoru (val. 10 fl.) (dar).

*) 110 fl. atatu ramurile in pretiu de 5 fl., catu si servanele celea din nucu pregatite 'si cauta parchia in calitatea lucrului.

*) Dela M.-Osiorheiu si din S.-Reginu au venit multe lucruri, care au rivalisatu cu cele mai frumoase din Brasiovu si de aiea.

ROMOSIELU. Preotés'a parint. Avramu Nasta, 1 carpa cusuta cu arniciu (ned). Susana N. Ioanuti, 1 fundu de perina (dar). Eva Dan. Teodoru 1 merindare (dar). Paraschiva Zah Catanicu 1 merindare (dar). Panfilu Mihailu 1 stergariu de culme (dar). Paraschiva Apost. Rovina, 1 obindiala (dar). Safta Joanu Mihailu 1 catrintia (dar). Tanasia Moise Dublesiu, 1 guleru cusutu cu arniciu (dar). Ana Joanu Nasta, 1 merindare cu arniciu (dar). Joana Besarabu, preotésa, 1 chindeu (dar). Ana fiica lui Glig. Stefanu, 1 catrintia (dar). Maria Vasilie Munteanu, 1 siurtiu (dar). Maria Nic. Stroea, 1 merindariu (dar). Anica Vasilie Flesiariu, 1 straitia (traista) (dar). Ana Nic. Dublesiu, 1 straitia (dar). Ana G. Gomanariu, 1 saculetii (dar). Maria Crisnicului Ad. Iudua, 3 coti de pensa (dar). Opriana Vasilie Vachitu, 1 panura de lana (dar). Nicolae Arionu, 1 machrama de petitoru (dar). Maria Joanu Vaidianu, 1 fundu de perina (dar). Opriana G. Vaidianu, 1 faça de perina (dar). Maria Vas. Baba, 1 guleru barbatescu (dar). Joana Adam Besarabu, 1 guleru barbatescu (dar). Salomia G. Stefanu, 1 stergariu (dar). (Va urma.)

Brasiovu. Obiectele de espusetiune cate sunt daruite se afla asiediate frumosu in un'a din salele scóleloru si se potu vedé gratis in fiacare di dela 9—12, dela 2—6 óre. — Aceleasi sunt mai tóte de vendiare. Pretiulu se afla scrisu pe fiacare obiectu dupa cumu s'a hotaritu de comisiune.

— Calindariulu lui G. Baritiu pe a. 1863 va esi de siguru in Optobre. Acelasi va coprinde intre alti articuli de interesu comunu si unii istorici, eara mai anume, articuli dietali asiediatu la an. 1599 in diet'a din Alb'a-Jul'i'a si sanctionati de Michaiu Voda.

Pretiulu va fi numai 30 cr.

Unu Concursu din Siomcut'a mare.

Deschidenduse locuri vacante pentru postulu fínvatiatorescu in comunele urmatore: Siomcuta mare, Finteusiu mare, Sesariu, Remetea, Covasiu, Carbanariu, Boju mare, Buteasa, Siasa, Capolnocu Manastiru, Cernesci, Fauresci, Miresiu mare, Jadera, Gaura, Babeni, Cozla, Varaliu, cu leafa anuala de 200 fl. v. a. si pe scripturismicum la tota comun'a cate 15 fl. v. a.

Eara in comunele urmatore: Posta, H. Lapsiu, Coltirea, Cioltu, Sacalasieni, S. Capolnacu, Coruja, Prislopu, Romaneci, Veina mica, Secatura, Preluca, Penatia, Ciocotisiu, Berintia, Baia Capnicului, Valeni, Pribilesci, Hossufaleu, Fersigu, Curtujusiulu mare, Ciocmani, Letca, Finteusielu cu léfa anuala de 150 v. a. si pe scripturismicum la tota comuna cate 15 fl. v. a.

Dela concurenti, carii ar voli a ocupa dintre posturile aceste se recere testimoniulu despre absolvarea gimnasiunii micu, s'au despre absolvarea preparandiei, si pana in 1-ma Octombre stilulu nou, 1862, trebeu sele dee pe leng'o suplica v.-capitanului primariu, ca in terminulu acestu numitu se voru alege invatiatorii prin comitetulu ordinatu spre organisarea scóleloru si prin antistitii comunelor. —

Josifu Popu,
Siomcuta M. 31. Augustu 1862. v. capitanu primariu. 2—3

Nru 3263/pol.

Publicatiune.

Tergulu de septemana care s'a concesu comuei Cetate de Balta, cu resolutiunea fostei c. r. prefecturi din M.-Osiorheiu din 10. Fauru 1860, Nru 6400, pe tóta sambata, s'a transpusu din caus'a cuviintiósá pre luna, si intra in viétia tienera acestuia din 15. Septembre 1862 dupa st. n. inainte.

D.-Szt.-Martinu 27. Augustu 1862.

Din siedinti'a ofic. comit. alu Cetatei de Balta.

E D I C T U.

Todorica Morariu din Monosturul de susu, comitatulu Clusului cerculu N. N. — care de trei ani a parasitu pe legiuitulu seu barbatu Vasilie Negrea din Frata comitatulu Clusului cerculu Mociului, se provoca prin aceasta, — cá in terminu de unu anusi una di dela datulu de faça, negresitu se se infaciosiedie inaintea acestui scaunu protopopescu; pentruca nevinduse, si fora dinsá se va hotari procesulu de barbatulu seu asupra ei pornitu. Datu Palatca 1-a Juliu v. 1862.

Dela oficiulu protopopiei gr. cat. Palatca.

2—3 (pl.)

ANDREIU ALBONU,
administratoru.

O casa

in suburbiulu Scheiu, strad'a furcóiiei Nru 111 vechiu, 135 nou, statatóre din 6 odai, 1 culina mare, 2 celarie mari, si 2 curti, este de buna voia de vendiare.

Deslucire mai aprópe se da in Buroulu Mercantilu alui Juliu Jeckel in Brasiovu, strad'a vamiu Nru 11.

Cursurile la bursa in 4. Septemvre 1862 sta asia:

Galbini imperatesci	—	—	6 fl	8 cr.	v. a.
Augsburg	—	—	125 "	75 "	
London	—	—	127 "	30 "	
Imprumutulu nationalu	—	—	71 "	15 "	
Obligatiile metalice vechi de 5 %	—	—	83 "	05 "	
Actiile bancului	—	—	794 "	— "	
" creditului	—	—	216 "	50 "	

Redactoru respundietoru:

JACOBU MURESIANU.

Editionea: Cu tipariulu lui

JOANNE GÖTT.